

לג:

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

רבינו חננאל

ואין מחזירין לחיוב
 וחובתו רמזא אה איה
 משכחת לה ואמרין לא
 נמי משכחת לה וכותב
 דרענא וחובה לרענא דהם
 שכיח אסורו לו פטור
 איה נמצא אסור מחיוב
 הרהנא איה דם אסור
 הרהנא ואקשינן ומשום
 חובתו רענא איה אן
 חובתו ביום ששנא איה
 מטיילין להאי יעד
 תנתיבין בן לזכות בן
 לחובה קתי חזי בן בין
 מטייל לזכות מחזירין
 איה קתי לזכות שיהא
 חובה ועתלה בקרישין
 רענא איה רבית איה
 החיב' נמי משכחת לה
 ששנא ותן בן נגזר שיהא
 איה הפלה משכח ואמר
 ליה שטור איה ותנל
 המשכח בן הפלה ותנל
 איה שטור התורה ודאי
 ליה. שיטת התורה ודאי
 בן שר. שיטת התורה
 שערבן ע"ס מריתו. נמצא
 בכלל ששנא משעה שיהא
 תופסא. ודאי איה תנאי
 לזכר הכל בן יאטוי
 מומחה שעה דבר
 משנה ולא ששנא ותן בן
 חזון והטעה בשיקול
 הדעת ששנא ותן בן מה
 שעה ששנא ששנא ומשלם.
 ומתחמה ששנא ששנא
 מוטו מה שעה ששנא
 איה משלם ומנא ששנא
 ששנא אחרי ששנא
 מחקר ריש בן לפנים
 ולפני. לפנים.
 משהטין. ואלה תן בן
 בשיקול הדעת ששנא
 ותן בן ומתחמה ששנא
 ותן בן טעה דבר
 משנה. ומתחמה ששנא
 דבר ששנא איה ששנא
 ותן בן ושטאי מומחה שעה
 בשיקול הדעת ולא ששנא
 ותן בן. וא שעה דבר
 משנה ששנא ותן בן
 ששנא בשיקול הדעת ששנא
 ותן בן יחיבין
 ומטורין חזרה והעבדה
 מפיגין לו ביה חזרה
 להשיש עוקרים ללילות
 מפיגין לו ביה מ
 שיחבר דני. אילי כולן
 דנאן רמזא וזיל תן:
 נשחטו מחזירין לזכות.
 תנ' מנין ליצא מביד
 חיב איה אסור ריש בן
 ללמד ליה וכותב שמחזירין
 איה אנאמר איה ודאי
 איה לתורה. ומנין ליצא
 וזכא ואמר איה ריש בן
 ללמד עליו שיהא חיב
 איה מחזירין איה
 שאמר נדציק איה לתורה
 ויתלפנה במסית. ודאי
 מחזירין לזכות א"ר ודאי
 איה אפרקן איה ששנא
 פטור. החיב איה ששנא

מחזירין אותו לחייבו בשטח
ונואפת כגון שאמר על הנה
וצלה גם אתה. כלומר אם א
והיכי דמי שאין מחזירין

אחד דיני ממונות פרק רביעי סנהדרין

עם פירותיו. הקשה רבינו אפרים לא יהא אלא כמטמא בידים דתמן כפ' הניחין (גיטין ד' נב:) המטמא והמנסך בשוגג פטור והא נמי בשוגג הוא ובשלמא לחוקיה חס (דף נג.) אחד שוגג ואחד מויד חייב ומה טעם אמרו

טור כדי שידעו ובי חס
ואלה אין לפטור מנעם כדי
דכי כוון מחיצת הים מועד
ל' יוחנן דלמר דבר מורה
ג ואלה מוד פטור ומה טעם
זוח חייב שלא יהיה כל אחד
ועמא טערוחא של חנידו
זוח אני הלאם של שיר לחידי
ועמא מיהו למאי דמוקי
שגטל ומנן בדי יס לחידי
לדמה לו לחדס ליעול וליתן
למאי דפכירא ליה מעיקרא
ועה"כ קסא וי"ל דמכל מקום
מוד שיהי לו לחס
הורחאו ולדע דגמירי ערצ:
רשע שרע תניא נבי חבי,
מיהא משה לרנא מנחיי
קאמר בפרק קמא (דף י.)
תחת מיהא ועומדת וליא
דרשע וכן פסקא קמא דמכות
גבי משלשן בממונן ואין
במכות אביי אמר אחיא רשע
אלא אמר בעינן כלשר וזס
רשע אטו טעמא דהש"ס בפרק
(ספס): כלבי גבי אין העדים
הרגינן עד שיגמר דין ואמר
לקות מיין אחיא רשע רשע
דרבא אית ליה ג"ש אלא
מילי קאמר דלא תריך מרשע
ש' אלו נערות (בבבסו דף ד.)
חייבי מלקות שוגגין דפטורין
ן קאמר אביי אחיא רשע
רבא אמר אחיא מכה מכה
קאמר רשע ומי אחיא מחייב
לקות שוגגין כחשומין ולא
רשע ועוד כהוה פירקא
קאמר וזה מהכא נפקא
נפקא דר' רשעמי ופסקי
וניהא וממונן וחלד במלקות
השחא במלקות וממונן למ"ל
פוק ליה מג"ש דרשע רשע
דרבא ורבי יוחנן גל דרשי
רשע שור דרשע משום דלא

ההמלכות אלא לפטור ממנו דבהדי מלכות וקרא דרש
ומלכות כחזי והיא אס בן הכות השכע והא דדרש רבא
המשא דגבי משלומא כחזי מהכ נפש בהמה ישלמה
דרש ג"ש דרשע רשע כל מקום וסוגי דההוא פירקין
רשעו אליבא דרבא אחיב דלאני מלכות ולמנוח לא
אחיתא ג"ש דרשע רשע ומוקי חדא למיתה ומלכות כר"מ:
גמרא ונאמא מהו פירש הקונטרס דנוסף ליבא עטות
לזכות ותימא דהא איבא מילי טובא כי הירא דפליגי
פירק דמכות (דף א.) כי אמרין במנאפס עד שיהא דרך
או עד שיירא במחול בשפותיה או חכר בני התראה או
נמנו למיתה או שיהי שני עדיו מתרין בו וי"ל דמנעיה
יש בעתה ונאמא דבר שאין הזדקק מודין בו וקאמר
אין אלמדוקין יקד קין כו' נעוד שמה עוסק בשמועה
לן שיש חילוק בין דבר שזדקק מודין בו לדבר שאין לו
שם "ה" דבר שאין הזדקק מודין בו: **שמועה** שאל
באש ואין הזדקק מודין וקשה דבדבר זה מודין דמנוח
ודוקן מודין בו ומסוק בגמ' דאמר' (שלא) בדברא וכו' ופ'
דאמר בדברא אפי' דהערהא אסור שלא בדרכה צנניא ופ'
קאנה דהא איתוסק הויה שיעור שפיר: **אחד** מן ההלכ' ש'
למלימיה) לא שמעין ליה ולא יחא אלא כאחד מן התלמ'

הערוך מדין בו כגון אם חמי ויפוצא בהן דאחיין מדרשא. אבל טעו בדבר שהעיר תורה שנאמר ואל אשת עמיתך אל תתן שכבתך. לנאפתא אל הוהירה תורה מהו. אילן קרי תנה מקרה לעלית דרין דאה ולמור. כך אם איני יודע דין נאפת ונאפתה תנה בהעראה שלא כדרכה: דייני נפשות הכל מלמדין עליו לזכות ואין הכל מלמדין

זכות גרידא. שהיא זכות שבת או אשת איש: ואין מלחובה ממש לא מצינו לה חובתה דגואל הדם. שקל

ואין מחזירין לחובה מחזירין לזכות וזכות גרידתא ואין מחזירין לחובה לזכות שהיא חובה חובתיה דמאן הא לא קשיא חובתיה דגואל הרם משום חובתיה דגואל הרם קטלינן ליה להאי ועוד מאי בין קין קשיא רבינא אמר בגון ^אשהיה לו בידו משכון נטלו ממנו טימא את ההמור דאנעו ביה שרץ מיהר את הטמא שעירבן בין פירותיו: דיני נפשות כו': ת"ר ^אמניין ליוצא מבית דין חייב ואמר אחד יש לי ללמד עליו זכות מניין שמחזירין אותו ת"ל ^אנקי אל תהרג ומניין ליוצא מב"ד זכאי ואמר אחד יש לי ללמד עליו חובה מניין שאין מחזירין אותו ת"ל ^אצדק אל תהרג א"ר שימי בר אשי ^איחולופא למסית דכתיב ^אלא תחמול ולא תכסה עליו רב כהנא מתני ^אמבי הרג תהרגנו בעא מניה רבי זירא מרב ששת ^אחייבי גלויות ^אמניין ^אאתיא ^אירוצה ^אירוצה ^אחייבי מלקיות ^אמניין ^אאתיא ^אירשע ^אירשע ^אתניא נמי הכי ^אחייבי גלויות אתיא ^אירוצה ^אירוצה ^אחייבי מלקות מניין ^אאתיא ^אירשע ^אירשע: ואין מחזירין לחובה: אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן ^אהוא שמעה דברך שאין הצדוקין מודין בו אבל טעה דברך שהצדוקין מודין בו זיל קרי בי רב הוא בעא מיניה רבי חייא בר אבא מרבי יוחנן טעה בנואף ונואפת מהו א"ל ^אארמוקדך יקיד וזיל קרן קדך בצלי אימתא נמי א"ר אמי א"ר יוחנן טעה בנואף חורר האי הכי דמי א"ר חזרוני א"ר אבהו אמר רבי יוחנן ^אבנן שמעה שלא כדרכה: דיני ממונות הכל כו': הכל ^אאפילו עדים נימא מתניתין ר' יוסי רבי יהודה היא ולא רבנן דתניא ^אועד אחד לא יענה בנפשו ^אבין לזכות בין לחובה ר' יוסי בר' יהודה ואמר עונה לזכות ואין עונה לחובה אמר רב פפא ^אבאחד מן התלמידים ודברי הכל מאי

ויכול להציל בחדר מאמר
ועומקם לינה טעונה לנורו
בנוד שהשם דולקם קיין
מאמר שוקם בשמעתן פן
טעם בדבר שהדוקים מרדיו
הוא: אלא כי כי דמי אין ו
אין מחזיק לחובם ועירות
בנולא ועומקם שלא דכרשה
(ה' תקמ"ה) ממסכני אש ו
הכל ואפילו עדים. ממסכני
אמר רב פסא. הכל דמחז
לפי הדיעין קאמר דלמחז

ען מדיין בו מחזירין, מאי טעמא זיל קר
יסתקירק יקד קרץ קרץ וצלי פ"י עד שהא
רא מלא מות יומת הנואף הנואפת. יס
עליו חובה. ואתינן לאוקומה בעד

וְאִתָּהּ חֹבֶה לְכַעַל דִּינִי עָנֹן חֲלוּל
יִירִין לְחֹבֶה לְכֹכֹם שְׂהִי חֹבֶה. דְּהֵא
שֵׁשׁ דְּהֵא דְבִירִי מְמוּנֹת נְמִי לִיתָא:
וּבְעֵינֵי שָׁה יִנְלוּ: צִין צִין. קָמִי
בְּרִישָׁא צִין לִזְרִית צִין לְחֹבֶה אֲלֵמָא
רַמְתִּי מִלִּי קָמִי וְלִכְּנָא לְפִרְשָׁה
לְזֹרֹת שְׂהִי חֹבֶה: צִינָא. מְהֵרָא
(לְהֹוֹנִי לִינְיֹוֹרִית דְּרַב מַדְבָּא) דְּמִתָּא

שָׁלַח נֶשֶׁא וַתֵּן בֵּיד דָּוִד אֶת הַחֶסֶד
שֶׁנֶּשֶׂא וַתֵּן בֵּיד דְּוִקְשָׁא לָךְ וַיֵּהָ אֶת
הַחֶסֶד מֵאִל וַתֵּן בֵּיד אֶלְעָזָר כֹּהֵן
שֶׁהָיָה וְנִשְׁכַּח לְחֻבּוֹ מִן הַמִּשְׁכָּן
וַיֵּהָ הַדִּין אֶת הַלֵּוֹי וַאֲמַר לוֹ שְׂפֹר
אֶתְּךָ וְנִשְׁכַּח מִן הַמִּשְׁכָּן מִדֵּי הַמִּלְוָה
וְהַחֲזִיר לָהֶם: **עֵינֵה אֵם הַמִּשְׁכָּן.**
נָמִי מִשְׁכָּתוֹ כִּי כִשְׁמָא וַתֵּן דָּוִד
דְּנֻמָּה (א) כִּי שָׂךְ בִּנְיָמִן לִישָׁל לְנִפְזוֹ
עַל דְּבַר הַסֶּפֶק דְּלוּלָה לִּי בְּטִירוּתוֹ
וַאֲמַר לוֹ הַדִּין מַעֲמֻלָּתוֹ הֵן וְנִשְׁכַּח
וְהַשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם שְׁלֵל יֵהָ עוֹד סֶפֶק
בְּדָבָר וְהֵן לֹא יֵהָ אֶלְעָזָר הַמִּשְׁכָּן:
עֵינֵה אֵם הַמִּשְׁכָּן. וְנִשְׁכַּח הַדִּין עֲלֵמָה
וְעִירְבִין עִם שְׂאֵר סִירוּתָא שֶׁל שְׁלֵלָה
וְנִמְלֵא שְׁטֵמָה הִרֵי הַכֶּלֶם מִמָּה: נָקִי.
מִשְׁמַע הֵן הַמִּשְׁכָּן וְהַחֲזִיר עֲלֵמָה
בְּדִין: **לְדִין.** מִשְׁמַע שְׁלֵטֻקָּה בְּדִין
וְאִינִי שְׁלֵטֻקָּה אִינִי: **עֵינֵי גִלּוּת מֵאִל.**
כִּי הוּא דְּעִינִי נִפְסָחוֹ אֵל לֹא: כִּי
בְּחֵיבִי מִיְמִיתוֹ (מִכְדָּרָה) לֵימֵן
הַרְוֹחַ וְחִבֵּי גִלּוּת (שֶׁ) לְנִסָּה
שְׁמָה רֹחַ: **רֶשֶׁע רֶשֶׁע.** כִּי בְּדִין
נִפְסָחוֹ (שֶׁ) אֲשֶׁר עוֹד רֶשֶׁע לְמוֹת
וְחִבֵּי בְּחֵיבִי מִלְּקוּת (דְּמִיִּי כֵה) וְהִיא
אֵם בֵּן הַכֹּהֵן הַרְשֵׁעַ: **תֵּינִי נָמִי הֵי.**

במסופתה תחיל גבי'הא מילתא
דמחזירין לכות: דבר שאין
מורין בו. אלא טעמו מפורש במורה
בהדיא שאין במשנה או בדברי
האמוראים: ויל קרי כי רב הוא.
מיתוקם של בית דין יודשין שאינו
ליום ודבר: עט' בנאף ונאפסא: ויה
ויבה מקו' וי' אמרין מהדירין ליה
לחובה דבשלמא ברובא איכא למיטעי
במילי טובא דלא מפרש' בהדיא כגון
במיתא דא' בהרגו כלא לא היה ולא
כדי מיתא או כגון מההו מפי ההוה וכל
מפי עדים או כלומר הוא היה רודפי

ולא העיל אלא הרגו אבל בנאוף
עד דמוקדן יקיד קון קרד ולי.
ילועין שך וזלה אוחן. כלומר בעוד
הבין ולהספיק לקח הרי שמעת ממני
בו חזר ובה והאי דבר שהצדקין מודין בו
רין. דקמני מתניתין קסם דיני נפשות
מי בתשע: כגון שטעה. הדין ויחיה
גלה מפרס חייביו בהדיא דרשן ילפי
למי שיש משכבות עליו להצדקין מודין בו
שליש יבילין ללמד עליו ראיית של זכות:
תמן לאתמי תלמידים היושבין שורות
זכות ואין מלמדן חובה ודברי הכל:
ורבנן
כן מודין דמי אין הם מודין ועמה
לא בהדיא דילפינן ממשכבי אשה שחי
ומאלו אין כ"ד חייבין עד שיעור בדבר
שהצדקין מודין בו וי"ל דהא מיידי
דפרשן האם אהיא שגיאת מכל מקום
ק"ח. דלא אמר איני יודע והלא אמר
לחובה והלא באומרן טעמא לזכות:

חלל
 י"ב שבט ה'תש"א: בעקבות מלחמת העצמאות, חלל חלק גדול מהגברים הצעירים והנאמנים ביותר של חז"ל. חלל חלק גדול מהגברים הצעירים והנאמנים ביותר של חז"ל. חלל חלק גדול מהגברים הצעירים והנאמנים ביותר של חז"ל.

מסורת הש"ס

(א) בסירות כח; (ב) לנקות
לו; ודוגמחו לפיל כע; (ג)
(ד) ג'ל מלי וכן גרם רש"י;
(ה) ג'ל מלי; (ו) מכות ה;
(ז) מחספתה פ"ז; (ח) לנעיל
י. וס"ג; (ט) ופי' בערוך
ערך קד' כ' פירוש נפלא
ומשובח; (ע) פ"ח;
(פ) מחור רש"י; (צ) כס"א;
באומה,

ורה אור השלם

1. מדבר שר הרעה
ועני וירעה אל חורדי ב
לא אצריך רשע:
סמוח מ
2. אל תאבה לו ולא
תשענה אליו ולא תחול
רשע עליו ולא תחול
ולא תבכה עליו:
דברים ט
3. ב' יר' חנינוהו ג'
חורדי ב' ב' ראשונה
לחנינוהו ויד' כל השם
באחרת: דברים ט
4. והיחיתם כל עמים
ע' יקל חורדיהם וכל
שם ששקל רשע חבוש
שקונה: מכבדים לו ב'
5. ואם כבדו יר' חורדי
ומת' ור' חורדי ואם יושה
חורדי: מכבדים לו ב'
6. והיה אם בן הבה
השועה הפולחן
החבד' תלפין יר' חורדי
מסוכס: דברים ט
7. ולא תקוה רשע לנשם
רשע אשר יר' חורדי
למות בן יר' חורדי:
מכבדים לו ב'
8. כל מלך ששם לר' חורדי
לא ידא' לר' חורדי שנשם
למות: מכבדים לו ב'

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עימא וכו'
ומתן כד דאגע כהו:
(ב) ד"ה טעה כנולף
וטאפט מהו דכה מי
למרינן:

מוסף רש"י

[illegible]